

Dowództwo Sił Powietrznych

307

DECYZJA Nr 554/MON MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

z dnia 11 grudnia 2008 r.

zmieniająca decyzję w sprawie wprowadzenia do użytku w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej „Instrukcji organizacji lotów próbnych w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej”

Na podstawie § 2 pkt 14 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 lipca 1996 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Obrony Narodowej (Dz. U. Nr 94, poz. 426), w celu dostosowania przepisów normujących organizację lotów próbnych do pozostałych aktów prawnych określających zasady organizacji lotów w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej ustala się, co następuje:

1. W „Instrukcji organizacji lotów próbnych w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” (IOLP-2005), stanowiącej załącznik do decyzji Nr 342/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 14 października 2005 r. w sprawie wprowadzenia do użytku w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej Instrukcji organizacji lotów próbnych w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. MON Nr 20, poz. 184), wprowadza się następujące zmiany:

1) w WYKAZIE SKRÓTÓW I DEFINICJI w pkt 2 Definicje:

a) definicja „Obiektu prób” otrzymuje brzmienie:
„**Obiekt prób** — ciało podlegające próbom np.: SP, środki bojowe, atmosfera, spadochrony, urządzenia naziemne i nawodne.”;

b) definicja „Regulaminu lotów” otrzymuje brzmienie:

„**RL-2006** — Regulamin lotów lotnictwa Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej stanowiący załącznik do decyzji Nr 412/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 października 2006 r. w sprawie wprowadzenia do użytku w lotnictwie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej Regulaminu lotów lotnictwa Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. Urz. MON Nr 19, poz. 252 oraz z 2008 r. Nr 12, poz. 137).”;

2) w § 2:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Lot próbny to lot, podczas którego wykonuje się próby w locie. Przez próby w locie rozumie się zespół działań na ziemi i w powietrzu zmierzających do uzyskania informacji o charakterystykach statków powietrznych, ich zespołów napędowych, uzbrojenia, podwieszek lub wyposażenia w rzeczywistych warunkach

lotu oraz uzyskania informacji o badanych, w ramach badań, obiektach prób, z wykorzystaniem statku powietrznego.

2. Lot próbny wykonuje się jako:

- 1) lot próbny kontrolny — wykonywany w ramach prób eksploatacyjnych, w celu sprawdzenia obiektu prób w trakcie jego eksploatacji;
- 2) lot próbny doświadczalny — wykonywany dla celów produkcyjnych, wdrożeniowych (certyfikacyjnych) oraz badawczych i rozwojowych, zgodnie z programem badań.”;

b) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. Loty próbne kontrolne trzeciej kategorii są to loty na SP, dla których zostało wydane świadectwo zdatności do lotu lub dokument równorzędny dopuszczający SP do lotu, w celu jego sprawdzenia w locie:

- 1) przez podmiot ubiegający się o nabycie tego statku;
- 2) po wymianie elementów statku powietrznego na inne typowe elementy dla danego typu SP, wymagające sprawdzenia w locie.

5. Loty próbne kontrolne drugiej kategorii są to loty na eksploatowanych SP, w celu odnowienia świadectwa zdatności (dokumentu równorzędnego) wykonywane według stałych programów lotów próbnych (o ile dokumentacja normatywna producenta statku powietrznego przewiduje wykonywanie takich lotów):

- 1) po obsługach okresowych;
- 2) po długotrwałym postoju;
- 3) po zamontowaniu (regulacji) zespołu napędowego lub któregoś z jego podzespołów;
- 4) po zaistnieniu potrzeby torowania łopat wirnika nośnego;
- 5) w celu szkoleniowym, w procesie uzyskiwania uprawnień pilota doświadczalnego III klasy, związanym z lotami wymienionymi w pkt 1-4;
- 6) w celu sprawdzenia urządzeń nawigacyjnych, radiolokacyjnych i radiowej łączności lotniczej;
- 7) w celu sprawdzenia innych obiektów prób.”;

c) ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Loty próbne doświadczalne czwartej kategorii są to loty na SP, dla których został wydany certyfikat typu (dokument równorzędny):

- 1) wykonywane po dokonaniu zmiany jego wyposażenia, która nie wymaga oceny zachowania się SP lub jej wpływu na procedury postępowania załogi;
- 2) związane z pomiarem (obserwacją) prototypowego obiektu lub przedmiotu prób.”

d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Loty próbne doświadczalne trzeciej kategorii są to loty na SP, dla których został wydany certyfikat typu (dokument równorzędny), wykonywane:

- 1) dla każdego egzemplarza SP, po zakończeniu jego budowy i przed wydaniem świadectwa zdatności do lotu (dokumentu równorzędnego) dopuszczającego SP do lotu, w celu stwierdzenia zgodności z wymaganiami dla typu (lot zdawczo-odbiorczy);
- 2) z każdą nową partią uzbrojenia, przed wprowadzeniem jej do eksploatacji, w celu stwierdzenia zgodności z wymaganiami dla typu;
- 3) dla przedłużenia okresu użytkowania uzbrojenia;
- 4) w celu szkoleniowym, w procesie uzyskiwania uprawnień pilota doświadczalnego II klasy, związanym z lotami wymienionymi w pkt 1, 2 lub 3.”

e) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Loty próbne doświadczalne pierwszej kategorii są to loty:

- 1) prowadzone na SP, dla których został wydany certyfikat typu (dokument równorzędny), wykonywane w celu sprawdzenia i oceny prototypowego lub znacząco zmienionego uzbrojenia, wyposażenia i podwieszonych mogących mieć wpływ na właściwości lotne SP;
- 2) prowadzone SP, dla których nie został wydany certyfikat typu (dokument równorzędny), wykonywane w celu:
 - a) sprawdzenia i oceny prototypu SP albo SP, którego właściwości lotne mogły zostać znacząco zmienione,
 - b) sprawdzenia nowatorskich lub niekonwencjonalnych SP, cech projektu SP lub technik zastosowanych przy jego budowie,
 - c) określenia albo rozszerzenia zakresu dopuszczalnych warunków lotu SP,
 - d) określenia wymaganych osiągnięć, właściwości lotnych i właściwości sterowania w warunkach ekstremalnych,
 - e) sprawdzenia i oceny prototypu uzbrojenia, wyposażenia i podwieszonych mogących mieć wpływ na zmianę właściwości lotnych i użytkowych SP.”

f) ust. 11 otrzymuje brzmienie:

„11. W sytuacjach wątpliwych oraz nieujętych w ust. 4-10, o zakwalifikowaniu lotu próbnego do

odpowiedniej kategorii decyduje, na wniosek KP, szef organu DSP właściwego dla lotów próbnych.”;

3) w § 4:

a) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podstawą do opracowania dokumentacji lotów próbnych doświadczalnych nie ujętych w rocznym planie badań jest zatwierdzona korekta planu, o której mowa w § 5 ust. 5.”

b) ust. 7 otrzymuje nowe brzmienie:

„7. Program badań zatwierdza dyrektor (szef, dowódca) instytucji odpowiedzialny za realizację badań. Po zatwierdzeniu, program badań stanowi podstawę do rozpoczęcia badań naziemnych oraz opracowania programów lotów próbnych.”

c) ust. 11 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) programy stałe — sporządza instytucja prowadząca badania w uzgodnieniu z organem Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych właściwym ds. techniki lotniczej oraz organem DSP właściwym ds. lotnictwa i zatwierdza Dowódca Sił Powietrznych.”

d) ust. 15 otrzymuje brzmienie:

„15. Na podstawie karty prób w locie KP sporządza się, zgodnie z załącznikiem nr 5, protokół-wyciąg i dostarcza go personelowi latającemu biorącemu udział w lotach próbnych.” ;

4) w § 5:

a) w ust. 3 pkt 3 zdanie wstępne otrzymuje brzmienie:

„3) Szef organu Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych właściwego ds. logistyki w zakresie lotów próbnych odpowiada za:”

b) w ust. 3 pkt 4 otrzymuje nowe brzmienie:

„4) Dyrektor instytucji prowadzącej badania, w zakresie przypisanych mu badań, odpowiada za terminową i właściwą ich realizację.”

c) w ust. 4 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) Dyrektor instytucji prowadzącej badania odpowiada za:

- a) zorganizowanie i kierowanie przygotowaniem badań, wyznaczenie KP oraz powołanie zespołu badawczego;
- b) opracowanie programu badań;
- c) opracowanie programów lotów próbnych oraz przekazanie ich kopii organizatorowi lotów próbnych w terminie nie później niż 7 dni przed planowanym uruchomieniem prób w locie;
- d) realizowanie, przez wyznaczonego KP, trybu przygotowania prób we współpracy z wykonawcą lotów próbnych.”

d) w ust. 4 w pkt 2 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wyznaczenie konsultanta (konsultantów, pilotów doświadczalnych) do zespołu opracowującego program badań, program lotu próbnego (lotów próbnych) oraz do zespołu badawczego, jeśli instytucja prowadząca badania zgłosi na to zapotrzebowanie;”

e) w ust. 4 w pkt 3 lit. a otrzymuje brzmienie:

„a) wyznaczenie konsultanta (konsultantów, doradców) do zespołu opracowującego program badań, program lotu próbnego (lotów próbnych) oraz do zespołu badawczego, jeśli instytucja prowadząca badania zgłosi na to zapotrzebowanie;”

5) w § 6:

a) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Zapotrzebowanie na elementy przestrzeni powietrznej do realizacji lotów próbnych należy składać zgodnie z obowiązującymi przepisami.”

b) w ust. 14 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) odprawa przedlotowa (briefing) — prowadzi KPwL w obecności KP osobiście lub przez techniczne środki łączności, nie później niż jedną godzinę przed rozpoczęciem lotów próbnych i obejmuje:

- a) uszczegółowienie zadania na loty próbne;
- b) zapoznanie z sytuacją meteorologiczną i prognozą pogody na czas trwania lotów próbnych;
- c) zapoznanie z sytuacją ruchu lotniczego, sygnałami rozpoznawczymi, niezbędnymi danymi łączności radiowej i radiotechnicznych środków zabezpieczenia lotów;
- d) uszczegółowienie warunków bezpieczeństwa pracy naziemnej i w locie;
- e) inne dane według potrzeb;”

6) w § 7 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Podstawą do wykonania lotu próbnego jest program lotu próbnego sporządzony zgodnie z kwalifikacją § 4 ust. 10 oraz karta prób w locie. Loty próbne wykonywane jednocześnie z innymi lotami, zgodnie z ust. 12, wnosi się do sporządzonej na te loty planowej tabeli lotów i wówczas załogę wykonującą lot próbnym obowiązuje również poświadczenie przygotowania do lotu podpisem w planowej tabeli lotów lub w dzienniku zadań (w przypadku lotów bez planowej tabeli lotów);”

7) w § 8 ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Do przyjmowania egzaminu praktycznego, w celu nadania (rozszerzenia na inne typy SP) uprawnień KPwL lotów próbnych doświadczalnych uprawniony

jest KPwL lotów próbnych doświadczalnych, w obecności szefa organu DSP właściwego dla lotów próbnych lub osoby przez niego wyznaczonej;”

8) w § 11:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) prezes (dyrektor) WZL — w odniesieniu do statków powietrznych i podległego mu personelu uczestniczącego w obsłudze i zabezpieczeniu lotów próbnych;”

b) ust. 2 otrzymuje nowe brzmienie:

„2. Na 7 dni przed planowanym terminem lotów próbnych prezes (dyrektor) WZL powiadamia organ DSP właściwy dla lotów próbnych o potrzebie wykonania lotów próbnych. Nie później niż 3 dni przed planowanym terminem lotów próbnych organ DSP właściwy dla lotów próbnych podaje nazwiska personelu lotniczego wyznaczonego do realizacji tych lotów.”

9) w § 12 po ust. 8 dodaje się ust. 9 w brzmieniu:

„9. Programy lotów próbnych realizowanych przez przedstawicielstwa wojskowe mogą być sporządzane przez producenta zgodnie z przepisami obowiązującymi w zakładzie. Programy te uzgadnia szef przedstawicielstwa wojskowego, a zatwierdza szef organu DSP właściwego dla lotów próbnych.”

10) w § 13 ust. 1-5 otrzymują brzmienie:

„1. Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych i inne instytucje są wykonawcami wojskowych badań obiektów wymienionych w § 2 ust. 1, wymagających wykonania lotów próbnych doświadczalnych.

2. Wyznaczenie wykonawców badań następuje na podstawie zgody:

- 1) dyrektora organu MON właściwego dla PW w zakresie lotów próbnych doświadczalnych realizowanych dla celów produkcyjnych, o których mowa w § 2 ust. 8 pkt 1 i 2, wydanej w porozumieniu z dowództwem RSZ, na rzecz którego realizowane będą te badania;
- 2) dyrektora organu MON właściwego dla prac rozwojowych i wdrożeniowych w zakresie badań realizowanych w ramach prac rozwojowych i wdrożeniowych, wydanej w porozumieniu z dowództwem RSZ, na rzecz którego realizowane będą te badania;
- 3) dyrektora organu MON właściwego dla prac naukowych i wymagań długoterminowych w zakresie lotów próbnych doświadczalnych realizowanych w ramach badań naukowych, wydanej w porozumieniu z dowództwem RSZ, na rzecz którego realizowane będą te badania;

4) dowódcy RSZ, w pozostałym zakresie lotów próbnych doświadczalnych, na rzecz którego realizowane będą te badania.

3. Nadzór nad badaniami prowadzonymi w ramach lotów próbnych doświadczalnych prowadzi ITWL.

4. Zakres nadzoru, o którym mowa w ust. 3, jest określany przez dowódcę RSZ, na rzecz którego realizowane będą badania.

5. Do przeprowadzenia lotów próbnych doświadczalnych dyrektor instytucji prowadzącej badania powołuje KP, KPwL i zespoły badawcze, a pilotów doświadczalnych — organ DSP właściwy dla lotów próbnych, na wniosek ww. dyrektora. Do zespołów badawczych ww. dyrektorzy mogą powoływać specjalistów z innych instytucji wojskowych i cywilnych za zgodą ich przełożonych.”;

11) w § 14 w ust. 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) obecności przy egzaminie praktycznym lub wyznaczenia osoby zobowiązanej do obecności przy egzaminie praktycznym, w celu nadania uprawnień KPwL lotów próbnych doświadczalnych;”;

12) w § 17 w ust. 8 pkt 2 lit b otrzymuje brzmienie:

„b) lotów próbnych doświadczalnych pierwszej i drugiej kategorii na statkach powietrznych, dla których nie został wydany certyfikat typu (dokument równorzędny) — w charakterze drugiego pilota lub innym w składzie załogi wieloosobowej z wyjątkiem dowódcy SP;”;

13) w § 18:

a) ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) dla pilotów doświadczalnych II klasy — wg programu lotu próbnego kontrolnego, zgodnie z § 2 ust. 6 pkt 1 lub programu lotu próbnego doświadczalnego, ze zmianą typu SP co 2 lata na kolejny, wg posiadanych uprawnień;”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Egzamin praktyczny w celu nadania uprawnień pilota doświadczalnego traktuje się jako KTWLP. Dopuszcza się realizację KTWLP na SP pozostających w bieżącej eksploatacji.”;

c) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Wyniki KTWLP i KWT należy wpisać do dokumentacji osobistej kontrolowanego. Wzory wpisów KTWLP i KWT określa organ DSP właściwy dla lotów próbnych.”;

14) w § 21 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia do wykonywania lotów próbnych pilota doświadczalnego III klasy można nadawać pilotom spełniającym poniższe warunki:

- 1) posiadają sumaryczny nalot na statkach powietrznych 500 godz., w tym co najmniej 80 godz. na typie SP, na którym uzyskują uprawnienia;
- 2) uzyskali 1 klasę pilota wojskowego;
- 3) odbyli szkolenie w zakresie lotów próbnych kontrolnych drugiej i trzeciej kategorii, zgodnie z załącznikiem Nr 7.”;

15) w § 22 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Uprawnienia pilota doświadczalnego II klasy można nadawać pilotom spełniającym poniższe warunki:

- 1) posiadają sumaryczny nalot na statkach powietrznych 600 godz., w tym co najmniej 160 godz. na typie SP, na którym uzyskują uprawnienia;
- 2) posiadają ważne uprawnienia pilota doświadczalnego III klasy;
- 3) posiadają praktykę w wykonywaniu lotów próbnych kontrolnych na danym typie SP z wykonaniem nie mniej niż 20 lotów próbnych kontrolnych (dopuszcza się realizację lotów według programów lotów próbnych kontrolnych w ramach lotów treningowych na SP pozostających w bieżącej eksploatacji);
- 4) odbyli szkolenie zgodnie z programem szkolenia pilotów doświadczalnych II klasy z wpisem do dokumentacji osobistej, zgodnie z załącznikiem Nr 8.”;

16) w § 23:

a) ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) posiadają uprawnienia do wykonywania lotów próbnych pilota doświadczalnego II klasy i praktykę w wykonywaniu lotów próbnych, z wykonaniem nie mniej niż czterech lotów próbnych doświadczalnych związanych z badaniem właściwości lotnych i osiągnięć SP;”;

b) po ust. 9 dodaje się ust. 10 w brzmieniu:

„10. Po nabyciu uprawnień na kolejnym typie SP w tej samej klasie, pilot dokonuje wpisu do dokumentacji osobistej.”;

17) w § 25:

a) ust. 1 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) aktualizacji egzemplarza wzorcowego IOLP-2005.”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Aktualność ILOP-2005 stwierdza się na podstawie zgodności zapisów w Rejestrze zmian i zapisów w Wykazie obowiązujących stron z zapisami w stopkach stron IOLP-2005. W sytuacjach wystąpienia wątpliwości, co do aktualności IOLP-2005, szef organu DSP właściwego dla lotów próbnych udostępnia, na wniosek zainteresowanego, wykaz obowiązujących stron sporządzony na podstawie Wykazu obowiązujących stron z egzemplarza wzorcowego IOLP-2005.”;

18) w § 26:

- a) uchyla się ust. 1-4,
- b) w ust. 5 :
 - pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) Organ Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych właściwy ds. techniki lotniczej: Szefostwo Techniki Lotniczej Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.”,
 - uchyla się pkt 8,
 - pkt 9 otrzymuje brzmienie:
„9) Organ Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych właściwy dla wyposażenia wysokościowo-ratowniczego: Szefostwo Techniki Lotniczej Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych.”,
 - po pkt 9 dodaje się pkt 10 w brzmieniu:
„10) Organ MON właściwy do badań naukowych i wymagań długoterminowych: Departament Nauki i Szkolnictwa Wojskowego Ministerstwa Obrony Narodowej.”,
- c) uchyla się ust. 6 i 7;

19) w Załączniku 1, kolumna nr 5 wiersz 1 otrzymuje brzmienie:
„rodzaj lub typ SP”;

20) w Załączniku 2, w arkuszu uzgodnień, treść znajdująca się poniżej zwrotu „Osoby uzgadniające” otrzymuje brzmienie:

1. szef organu RSZ właściwego ds. lotnictwa;
2. inne osoby wg potrzeb.”;

21) w Załączniku 3:

- a) po pkt 4 dodaje się pkt 5 w brzmieniu:
„5. Wysokość wykonywanych prób”,
- b) pkt 9 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) na lotnisku startu (lądowania):

- zachmurzenie
- podstawa chmur
- widzialność
- inne wg potrzeb”;

22) w Załączniku 7:

- a) kolumna nr 3 w wierszu 1 otrzymuje brzmienie:
„Proponowana metoda”,
- b) po pkt 3.2 „Po szkoleniu praktycznym” dodaje się pkt 3.3 w brzmieniu:

„3.3. Po KTWLP.

W dniu skontrolowany z techniki wykonania lotu próbnego kontrolnego kategorii (numer i nazwa programu) na samolocie (śmigłowcu) (typ SP).
Ocena ogólna
Pilot doświadczalny
(stopień, imię i nazwisko).”;

23) w Załączniku 8:

- a) kolumna nr 3 w wierszu pierwszym otrzymuje brzmienie :
„Proponowana metoda”,
- b) kolumna 4, wiersz 15 otrzymuje brzmienie:
„104”,

c) pkt 1.2.10. otrzymuje brzmienie:
„1.2.10. Usterki SP podczas prób w locie oraz sytuacje awaryjne”,

d) po pkt 3.2 dodaje się pkt 3.3 w brzmieniu:
„3.3. Po KTWLP.

W dniu skontrolowany z techniki wykonania lotu próbnego kontrolnego (doświadczalnego) kategorii (numer i nazwa programu) na samolocie (śmigłowcu) (typ SP).
Ocena ogólna
Pilot doświadczalny
(stopień, imię i nazwisko).”.

2. Decyzja wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

Minister Obrony Narodowej: *B. Klich*